

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr.

Wilno, dnia 22 lipca 1933 r.

897.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	Dział.	Str.
1. "Lietuvos Aidai" o bałtyckim porozumieniu prasowem.-	I.	1.

K r o n i k a.

2. Sprawa wznowienia rokowań handlowych z Hiszpanją.-	"	"
3. Zwrot archiwów litewskich przez Sowiety.-	"	"
4. Dokoła wznowionych rokowań handlowych między Litwą a Niemcami.-	"	2.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

5. Rewizje w urzędach w związku z nadużyciami.-	III.	"
6. Wydalenie uciążliwych obcokrajowców.-	"	"
7. Samobójstwo syna prezydenta Smetony?	"	"
8. Nowy organ litewskiej partji "socjaldemokratów."	"	"
9. Dokoła katastrofy lotników litewskich.-	"	"
10. Nowy statut służby państwowej.-	"	"

-----000000-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Lietuvos Aidas" o bałtyckiem porozumieniu prasowym. "Lietuvos Aidas" Nr.160./ z VII. 1933 r./-Art.p.t. "Bałtycka ententa prasowa".Streszczenie:

Niejednokrotnie już było rozważane, czego można się spodziewać od bałtyckiej ententy prasowej. Czy optymizm w tym kierunku jest uzasadniony?

Łotysze bardzo często wytykają, że Litwini są romantykami zaś oni realistami. Podobne aluzje czynione były ze strony łotewskiej na ostatniej konferencji przedstawicieli prasy bałtyckiej.

Pewną skłonność do romantyzmu Litwini istotnie posiadają. Mylne jest jednak zdanie, jakoby Litwini byli marzycielami niezdolnymi do realnej oceny wypadków. Litwini z dawien dawna stosują przysłowie: "Nie chciej cudzego, nie ustąpuj ze swego". Jest to zasada zupełnie realistyczna.

Sąsiedzi Litwy nie zrozumieli charakteru litewskiego skoro nazywają Litwinów romantykami z powodu ich polityki wileńskiej. Właśnie w tym względzie Litwini są realistami, gdyż nie zgadzają się ustąpić z tego, co do nich należy. Możliwą jest rzecz, że w oczach niektórych ludzi Polacy są większymi realistami, gdyż stosują zasadę: "Cośmy zagrabili, tego nie oddamy". Czyżby jednak można było nazwać przyjacielem Litwy kogoś, co sympatyzowałby z tego rodzaju "realizmem"?

Litwini chcą zapatrywać się na bałtycki sojusz prasowy całkiem realnie. Podczas konferencji bałtyckiej wyrażano myśli w słowach nader ostrożnych. Nikt się nie zaangażował do tego stopnia, by stworzyć sobie jakieś trudności. Na zakończenie konferencji podkreślono, że prace jej będą miały realne znaczenie jedynie wtedy, o ile opinie konferencji będą jak najszerszej spopularyzowane wśród społeczeństw wszystkich trzech krajów.

Zdaje się, że realnością prackonferencji zajęli się właśnie "romantycy"- Litwini. Natomiast dziennikarze łotewscy i estońscy odnieśli się do sprawy sojuszu prasy bałtyckiej bardzo nierealistycznie, zadawalniając się jedynie piękną frazeologią. O myślach wyrażonych w konferencji zostało obszernie poinformowane jedynie społeczeństwo litewskie. Natomiast prasa łotewska i estońska zadowolniły się jedynie krótkimi wzmiankami.

Litwini, których się nazywa romantykami pragną realniejszego sojuszu... O ileby to okazało się niemożliwe, odpowiedzialność by spadła nie na Litwę.

K r o n i k a .

Sprawa wznowienia rokowań handlowych z Hiszpanją. "Prasa kowieńska" / z 19.VII. 1933 r./: Przed kilku dniami toczyły się rokowania między Litwą i Hiszpanją w sprawie uregulowania stosunków handlowych między obu krajami. Ponieważ Litwa nie zawarła z Hiszpanją stałej umowy handlowej, stosuje ona względem importu towarów hiszpańskich maksymalną taryfę celną. Z drugiej strony natrafia Litwa na szereg trudności przy eksporcie swych towarów do Hiszpanji.

Rokowania w Kownie w sprawie zawarcia umowy handlowej nie dały żadnych pozytywnych wyników. Ostatnio odwiedził Madryt poseł litewski w Paryżu Klimas i bezpośrednio rokował z rządem hiszpańskim w tej sprawie. Jak podają, wizyta posła Klimasa dała dobre wyniki. W krótkim czasie rokowania z Hiszpanją zostaną wznowione. Możliwym jest, że zostanie zawarta prowizoryczna umowa handlowa. Hiszpanja wywozi do Litwy przeważnie owoce. Litwa może znaleźć w Hiszpanji rynek dla zbytu swych produktów rolniczych.

Zwrot archiwów litewskich przez Sowiety. "Prasa kowieńska" / z 18.VII.1933 r./: Na mocy litewsko-sowieckiej umowy pokojowej, rząd rosyjski powinien zwrócić Litwie wszystkie archiwa i dokumenty, które w czasie wojny zostały wywiezione z Litwy. Znaczną część archiwów władze sowieckie przekazały już Litwie. Część archiwów nie została przesłana, ponieważ rozrzucone one są po różnych miastach rosyjskich i niełatwo było je znaleźć.

Dokoła wznowionych rokowań handlowych między Litwą a Niemcami. "Prasa kowieńska" / z 18.VII.1933 r./: Prasa niemiecka podaje, że po wznowieniu litewsko-niemieckich rokowań handlowych wystawiają Niemcy Litwie nowe żądania. M.in. zażądają Niemcy, aby względem obywateli niemieckich nie stosowano nowej ustawy o obcokrajowcach.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Rewizje w urzędach w związku z nadużyciami. "Prasa kowieńska" / z 18.VII.1933 r./: W związku z defraudacjami, jakie w czasie ostatnim zostały poczynione w szeregu urzędach, zamierza Kontrola Państwowa przeprowadzić w trybie pośpiesznym rewizje w szeregu instytucji państwowych, gdzie dokonywane są operacje pieniężne.

Wydalenie uciążliwych obcokrajowców. "Prasa kowieńska" / z 18.VII.1933 r./: Podczas gdy w Litwie zamieszkuje do 50 muzyków obcokrajowców / w tem przeważnie Niemcy i Łotysze /, wydano w czasie ostatnim z Niemiec wielu muzyków obywateli litewskich, którzy są obecnie bez pracy. Krajowi muzycy zwrócili uwagę na tę nienormalną sytuację, czyniąc odpowiednie kroki u władz. Zabiegi ich uwińczyły się powodzeniem. Przeważna część zagranicznych muzyków mieszka w Kłajpedzie. Ostatnio 10-ciu z nich powiadomiono, że zostają pozbawieni prawa pracy w Litwie i muszą przeto Litwę opuścić.

Samobójstwo syna prezydenta Smetony? "Darbo Frontas" Nr.1. / z VII.1933 r./: Ryski "Socjaldemokrats" zamieścił w tych dniach wiadomość o samobójstwie Juljusza Smetony, syna prezydenta Litwy. Na Litwie śmierć młodego Smetony ma być ukrywana.

Wiadomość "Socjaldemokratsa" nie została na Litwie zdemonstrowana. W związku z tem sądzić należy, że wiadomość jest prawdziwa. Na Litwie już oddawna mówi się o śmierci młodego Smetony. Cenzura nie pozwalała na napisanie o tem w prasie, z obawy przed kompromitacją wysoko postawionej osobistości. Mówią, że młody Smetona zastrzelił się z powodu choroby wenerycznej, jakiej nabawił się w związku ze swym rozwiązłym trybem życia.

Nowy organ litewskiej partji socjaldemokratów. "Prasa kowieńska" / z 18.VII.1933 r./: Dn.18.VII. wyszedł z druku nowy organ litewskiej partji socjaldemokratycznej "Lietuvos Darbo Balsas". Jak wiadomo wydawany uprzednio przez partję "Socjaldemokratas" został w ubiegłym miesiącu zawieszony na cały czas trwania stanu wojennego.

Dokoła katastrofy lotników litewskich. "Lietuvos Aidas" Nr. 160. / z VII.1933 r./: Prezydent Smetona nadał tragicznie zmarłym lotnikom litewskim ~~krzyża pogoni~~ ~~stopnia~~ Dariusowi i Girenasowi order "Krzyża Pogoni" piątego stopnia. Dnia 19 lipca odbył się uroczysty pogrzeb obu lotników. Gazety kowieńskie poświęcają Dariusowi i Girenasowi szereg wzmianek i artykułów, podkreślając czyn lotników i wyrażając swój żal.

Nowy statut służby państwowej. "Prasa kowieńska". / z 19.VII.1933 r./: Jak podają, odpowiednie instytucje rozpatrują obecnie kwestję opracowania nowego statutu służby państwowej, ponieważ istniejący obecnie statut nie dostosowany jest do obecnych warunków. Nowy statut oznaczy, kto ma prawo zajmowania stanowiska w urzędzie, ureguluje pracę wewnętrzną w urzędach, wzmacni kontrolę nad buchalterją i kasą. Nowy statut służby państwowej zostanie opracowany w jesieni.